

citament til at bevare kulturarven i jorden, f.eks. ved at ændre i byggeplanerne.

I 2006 blev der gennemført en lovovervågning af netop kapitel 8 i museumsloven, og konklusionen var, at loven fungerer efter hensigten. Der er således generel enighed om, at de kulturhistoriske museer i højere grad end tidligere bliver inddraget i den fysiske planlægning. Og den danske ordning svarer i øvrigt til forholdene i en række af vores nabolande, hvor det også er bygherren, der som udgangspunkt skal betale for de arkæologiske undersøgelser.

Nu er det så Socialdemokraterne selv, der ønsker at ændre museumsloven på det her helt grundlæggende punkt. Socialdemokraterne foreslår, at der indføres en fælles fond, som alle grundejere i landet skal betale til, og at privatpersoner, mindre virksomheder og mindre landbrug herefter skal slippe for at betale for arkæologiske udgravninger af fortidsminderne. Også offentlige bygherrer og store entreprenører og ejendomskoncerner skal kunne slippe billigere, når det handler om udgifter til arkæologiske undersøgelser.

I regeringen mener vi ikke, at det er en hensigtsmæssig ændring, som Socialdemokraterne her lægger op til. Vi har i dag en eksisterende lovgivning, der afbalancerer ønsket om at sikre kulturarven med behovet for til stadighed at udvikle samfundet gennem nybyggeri.

Socialdemokraternes forslag bryder fuldstændig med museumslovens bærende princip om, at den, der voldet skade på kulturarven, også er den, der betaler. Konsekvensen af forslaget vil derfor blive, at der ikke længere vil være incitament for den enkelte bygherre til at bevare kulturarven i jorden, og det vil uundgåeligt være til stor gene for kommende generationer.

Det er uklart, hvad ordningen vil koste, men vi har regnet lidt på det i Kulturministeriet, og et skøn viser, at forslaget vil indebære, at der skal sendes en regning på op til 100 mio. kr. til samtlige landets boligejere og samtlige landmænd og samtlige virksomheder.

Hertil kommer, at forslaget vil medføre en helt urimelig omfordeling af penge fra almindelige borgere til eksempelvis de store ejendomskoncerner. Og hvad angår de store koncerner, har de måske i forvejen tjent gode penge på at udstykke og bebygge grunde, som de måske har købt billigt netop på grund af de fortidsminder, der ligger i jorden. Derudover vil forslaget også medføre en urimelig omfordeling af penge fra

almindelige borgere til offentlige bygherrer. Det fremgår således af forslaget, at offentlige bygherrer skal kunne søge tilskud fra den fælles fond, som alle grundejere skal betale til. Hvorfor skal almindelige borgere betale for, at det offentlige voldet skade på kulturarven?

Der ligger i det hele taget i forslaget et væsentligt praktisk problem i forhold til at afgrænse, hvem der skal omfattes af fritagelsen for at betale for at beskytte kulturarven, og hvem der ikke skal. Hvordan skal store virksomheder afgrænses fra små virksomheder, mindre landbrug fra store landbrug osv.?

Regeringen kan således ikke støtte dette beslutningsforslag. Men når det er sagt, kan der altid være gode grunde til at se en eksisterende ordning efter i sømmene, og regeringen er også opmærksom på den kritik, der fra tid til anden rejses af ordningen. Derfor vil regeringen naturligvis løbende følge udviklingen på området i tæt dialog med Kulturarvsstyrelsen.

Kl. 20:56

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Det medførte nogle bemærkninger og nogle spørgsmål. Hr. Flemming Møller Mortensen.

Kl. 20:56

Flemming Møller Mortensen (S):

Tak for det. Jeg vil da gerne sige, at det ikke kommer bag på mig, at ministeren udlægger tingene, som ministeren gør. Men det kommer dog alligevel en hel del bag på mig, at ministeren ikke har læst beslutningsforslaget bedre, end ministeren har.

Men allerførst vil jeg gerne angribe et af de punkter, som vi har sagt der særlig skulle fokuseres på, for det synes jeg slet ikke ministeren kommer særlig ind på. Det er det om prøvegravningerne. Vi vil jo netop meget gerne have, at det altid sikres, at det er arkæologen, der kommer først til fortidsminderne, før maskinerne kommer dertil. Derfor er det, at vi vil have det gjort til en pligt. Lodsejerne og bygherrerne skal henvende sig til det offentlige for at få en tilladelse, og museet skal netop gå ind og kigge i arkivalier, gamle kort, gamle fund og statistikker, og de kan sige: Jamen her kan der være en særlig grund til at lave en prøvegravning. Det er vores intention, at museet her skal have pligt og ret til at komme ud, før maskinerne kommer til.

Hvordan forholder ministeren sig til netop det her i beslutningsforslaget, som er et helt centralt punkt, som vi beder ministeren om at forholde sig til?